

Zaradi kontroliranja kleti in prijava pridelanega vina finančnim organom je med ljudstvom veliko razburjenje. Mnogi mislijo, da bodo morali zopet plačevati od vina trošarino, katere so bili po zaslugi dr. Korošca pridelovalci vina dostaj prosti. Drugi zopet menijo, da se vrši to poizvedovanje o pridelanem vinu zaradi odmera osebne dohodnine. Na nedeljskem shodu Zupanske zveze v Celju so župani in občinski odborniki posebej v tej zadevi mnogo popraševali. V imenu Zupanske zveze celjskega okrožja se je Tajništvo Kmetijske zveze v Celju obrnilo do finančnega okrajnega oblasti v Celju in tam izvedelo, da nima kontroliranje pridelanega vina z osebno dohodnino nič opraviti. Na okrajni upravi finančne kontrole v Celju pa so izjavili, da prijava pridelanega vina tudi nima namena, da bi pridelovalci vina morali trošarino plačati. Trošarino na vino bo tudi odslej plačeval samo kupec in ne pridelovalec vina. Okrajna uprava finančne kontrole je izrečno povdarjala, da ima prijava pridelanega vina samo namen, da dobi finančna kontrola evidenco ali pregled pridelanega vina. Tudi če mora pridelovalec vina, ako vino proda, zopet napraviti finančne kontrole je izrečno je prodal in komu, ne bo plačal trošarino on, ampak kupec. Naznaniti pa mora zato, da se kupcu odmeri trošarino.

V cenilne komisije za dohodnino za politični okraj Celje (sodni okraj: Celje, Gornji grad, Lasko, Smarje in Vransko) so bili dne 25. septembra s 600 glasovi proti 393 samostojnim in 61 mešanim glasovom izvoljeni sledeči naši kandidati: Kot člani: Iz sod. okraja Celje: Josip Rataj, posestnik in župan, Hrušovec št. 12, St. Jur ob južni žel., in Franc Jurhar, posestnik v Vrbju pri Zalcu. Iz sodnega okraja Lasko: Juri Krajnc, posestnik, Lahomšek Marijagradec. Iz sodnega okraja Smarje: Janez Cakš, posestnik, Korotno št. 18 pri Smarju. Iz sodnega okraja Gornji grad: Franc Stiglic, posestnik, Rečica ob Savinji. Iz sodnega okraja Vransko: Jožef Kladičnik, posestnik, Vransko. Kot namestniki: Iz sodnega okraja Celje: Val. Samec, posestnik, Runtole, Skofjavska pri Celju, in Jakob Svetl, posestnik, Klanc pri Dobrni. Iz sodnega okraja Lasko: Vinko Lapornik, posestnik in župan, Sv. Lenart nad Laškim. Iz sodnega okraja Smarje: Matevž Strašek, pos. in župan, Sv. Ema pri Smarju. Iz sodnega okraja Gornji grad: Iv. Letnar, posestnik in župan, Luče (Gorn. Grad). Iz sodnega okraja Vransko: Anton Randigaj, posestnik, Kaplja pri St. Jurju ob Taboru. — Prizadeti davkoplačevalci pristojnih sodnih okrajev se naj obračajo na Tajništvo SLS v Celju (Beli vol), da poda isto potrebni material našim zastopnikom v cenilni komisiji. — Našim zavednim komišljenikom v celjskem okr. glavarstvu iskreno čestitamo k lepi zmagi!

Umrli je v Mangi pri Planini v starosti 20 let pridna mladenka Mar. Jazbinšek Istega dne je umrl tudi njen dedec Mihael Oprešnik. Obe krsti so v istem času položili v hladni grob. V cvetu svoje starosti, šele 18 let star, je dne 29. septembra umrl vrli mladenič Franc Zalokar iz Slatine pri Planini. Komaj ko so njegovo truplo odnesli na pokopališče, so položili na mrtvaški od njegovo sestro, vrlo mladenko Kristino, staro 23 let. Vsem svetila večna luč!

Skrb za invalide. Ministrski svet v Beogradu je sklenil da se odtegne invalidska pokojnina tsem vdovam, ki se niso 40 let stare, ki nimajo otrok in so za delo sposobne, nadalje se odtegne pokojnina invalidom, ki so dosedaj prejemali pokojnino v znesku 50 odstotkov, končno izgube pokojnino iste družine, ki plačajo letno nad 120 K direktnih davkov. Tako torej skrbi sedanja liberalna vlada, v kateri sedita samostojni minister Pucelj in demokrati minister dr. Kukovec za naše invalide!

Iz Drave vozijo vođe po 1 do 2 uri daleč v mariborsko okolico. Tako velikega pomanjkanja vođe še stari ljudje ne pomnijo. Drava je na mnogih mestih tako nizka, da jo lahko — mirno prebreds.

Mladenič-ubijalec. V nedeljo na večer so vaški fantje kričali v Nemški vasi pri Ribnici na Kranjskem.

Razgrajajoče lantaine je posvaril 30-letni fant Jožef Češarek, ki je bil zelo miren mladenič. Na to svarilo je odgovoril 16letni trgovski pomočnik s strelom iz samokresa. Kroglja je Češareka zadela v glavo, tako, da je bil pri priči mrtev. Ustreljeni se je ves čas svetovne vojske bojeval na raznih frontah, pa krogla mu je vsepovsod prizanašala, doma je pa postal žrtev posurovelega mladeniča. Mladenič in mladenke raje v izobraževalna društva, ne pa v gostilne in na vasovane!

Velika morska mina, ki je bila v vojnem času položena v Jadranskem morju, se je odrgala in plavala po morju. Dne 3. t. m. se je približala polotoku Lopad v Dalmaciji. Mornarji, ki so opazili to nevarnost brodov, ju, so to naznanili granicarjem, ki se nahajajo v Gružu. Napočila sta se z malo ladjico kaplar Ivan Voršnik in Frano Kuhar, spremljal ju je nek pilot. Dotična sta si dobro ogledala to smrt mornarice ter se oddaljila okoli 500 metrov. Z nekaj strelji sta jo uničila ter potopila v globočino.

Arnavtske tolpe, ki so zadnje dni napadale in vznemirjale naše obmejne kraje, so se pomirile, ker je vrgla naša vojna oblast dovolj čet na albansko mejo. Vojni minister je nameraval prvotno pozvati pod orožje več letnikov, da se ubrani albanskih napadov meja, a sedaj pa ne bo treba nobene mobilizacije, ker so Albanci kot prvi začeli, pa tudi kot prvi — nehali.

Pogodil jo je. Kmet Anton Gjiko- vič iz Topola v Hercegovini se razume na zdravniško umetnost s pomočjo puščenja krvi. Pred nekaj dnevi so tega domačega zdravnika poklicali h kmetu, ki je zblaznil. Tona Gjiko- vič se je lotil blaznosti s puščanjem krvi in je spustil bolniku tekem treh dni 16 kozarcev krvi. Bolnik po tem zdravljenju ni več blaznel, ker je umrl na pomanjkanju krvi. Gjiko- vič so izročili sodišču, ker je spustil bolniku preveč krvi, četudi je bila blazna.

Gospodarstvo.

Vinogradništvo.

Vinska letina je povprečno srednja glede množine, glede kakovosti pa je prvovrstna. Vsak, dobi več, kakor je upal. Posebno v solčnih legah s težko zemljo je grozdje dobro obradilo in mošt kaže povprečno več sladkorja kakor v peščinih in kamenitih legah, ki so sicer v navadnih letih dajale boljše kakovost, letos pa so v mnogih krajih dajale slabši proizvod vsled izredne suše.

Vinski mošt je tehtal v pretečenem tednu 18—20 stopinj po klosterneburški tehtnici, mešane vrste. Proti koncu tedna brani traminec je kazal 22—23 stop., burgundec 21—22, rulanec 22—24, muškatelec 21—22 stopinj. Večji posestniki so začeli z bratvo šele ta teden in vina bodo izredne kakovosti. Grozdje je doseglo popolno zrelost in prekrasno vreme bo zazorilo kapljico, katero bo ostalo v spominu še našim otrokom. Naši strokovnjaki z veseljem povdarjajo, da je skoraj polovica manjših posestnikov tudi počakala z bratvo do tega tedna in da so mnogi začeli s sortiranjem grozdja. Lep na- predek!

Vinske cene. Povprečno se kupuje grad sladkorja po kroni. Mošti, ki kažejo dvajset ali nad dvajset stopinj pa se plačujejo za 1—2 K dražje pri mešanih vrstah, pri sortiranih moštih pa za 3—4 K dražje.

Izvoz vina in svežega grozdja. Ministrstvo za promet je odločilo, da se od dne razglasitve tega odloka do prihodnje odredbe računa: 1. vozarina za vino, z najmanj 10.000 kg od vagona in tov. lista, ali če je vozarina za toliko plačana, po razredu II., za sveže grozdje kot brzovozno blago (Eilgut) v vseh količinah po razredu I. Sveže grozdje se mora brezpogojno odpravljati s prvim mešanim ali osebnim vlakom. Ugodnosti pa veljajo le za izvoz v inozemstvu in na progah državne železnice.

Vinska posoda, katero ste kupili v naglici, ker vam je primanjkovalo posode za letošnjo bratvo, od raznih trgovcev, je mnogokrat slabo izprana in je bila med vojno napolnjena z rude- cim vinom. Taki polovnjaki ne sodijo za našo belino. Pazite torej na to posodo, da ne boste imeli škode. Izperite vsaki tako kupljeni polovnjak z 2%

sodno zaporo in ne pustite, da bi se soda v sodu ohladila, ampak se topla se mora iztočiti. Potem pa se mora sod dvakrat izplahiti s čisto vodo.

Pazite na cementacijo sodov, ako prodate mošt ali vino. Vinski nepošteni mešetarji in kupci vas lahko vkanijo pri vsakem polovnjaku za 3—5 l če ne več.

Ali je treba naznaniti vino? Ker nas od različnih strani izprašujejo, da li je treba naznaniti finančni oblasti vse vino, ki ga gospodarji posedujejo, odgovarjamo: Že z ozirom na visoko kazen je treba naznaniti takoj vino. To naznanilo se zahteva od Vas — po za- slugi samostojnežev seveda — da se vas zaradi trošarine kontrolira, koliko vina prodate in da se vam more od- meriti redno dohodninski davek. Za vino, ki ga doma pijete ni treba plačati trošarine, ampak samo od onega, ki ga prodate. Trošarino so samostojni prijatelji zvišali za 1 l. od 32 h na 1 K 40 h.

Enkrat ena pametna. Poljedelsko ministrstvo izdeluje načrt zakona o zavarovanju zoper točo. Denar za zava- rovanje zoper točo se bo zbiral potom davka. Ako bodo ta zakonski načrt res uzakonili, bo ta zakon nekaj pametnega.

Izvoz goveje živine v Italijo — ustavljen? Na zadnjem mariborskem živinskem sejmu dne 11. t. m. se je raz- nesla vest, da je izvoz goveje živine v Italijo ukinjen. Ali ga je ukinila beo- grajska vlada, ali Italijani, ni znano. Najbrž je ukinjenje izvoza nesramna spekulacija živinskih verižnikov in me- sarjev. Samostojna kmet. stranka je s svojim mesarjem Puceljem na vladi in ta je kriva, da je prepovedan izvoz v Italijo.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmu dne 7. okt. 1921 se je pripeljalo 591 prašičev in 1 koza. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči od 3 do 4 tednov stari komad od 80—100 K, od 6—8 tednov stari komad od 200 do 250 K, do 4 mesce stari kom. od 600 do 750 K, do 7 mescev stari 800 do 900 K, od 9—10 mescev stari 1000 do 1100 K, prašiči od 1 leta stari 1500 do 2400 K, od 1 1/2 leta stari 4000 do 4500 K. Plemenske svinje za 1 kg žive teže od 28—30 K, poldebele za zakol 1 kg mrtve teže 32—36 K. Koza ko- mad 300 K, Kupčija je bila slaba.

Na živinski sejmu v Mariboru zad- nji terek so prignali toliko živine, ka- kor že dolgo ne. Kupcev pa ni bilo. Živinorejci imajo krme za svojo živino še k večjemu do januarja ali februarja. Kaj bo z živino? Pred 28. novembrom l. l. so samostojni agitatorji obljubovali kako bodo skrbeli za kmeta. Tu pa jih vidite izdajalce. Pucelj je skriv, da naša živina ne sme več v Italijo. Živi- norejci! Poženite samostojne kričarje. Ti so krivi velike škode, ki jo imate.

Krme za svinje bo letos zelo ma- lo. Posebno huda bo v tem oziru za plemene svinje. Repe ni, korenja tudi skoro nič. Siranite vinske tropine, pograbljuje odpadlo listje češpelj in jablan in ga shranite kot pičo za ple- mene svinje. Listje sliv in jablan se skuha, stlači in če se pridene malo otrobov in soli, je dobra krma za ple- mene svinje. Tako so delali moja ma- ma vsakokrat, kadar je bilo malo kr- me. — E.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zlatcu je popraševanje po hmelju precej ži- vahno, vsled česar so tudi cene za hmelj nekoliko poskočile. Za 50 kg hmelja ponujajo po 6400—6900 čehoslovaških kron. Tudi je zelo živahna kupčija s tujim hmeljem. Vsled padca vrednosti čehoslovaške krone so hmelj- ski prekupei iz Nemčije pokupili pre- cejnje množine hmelja v Zlatcu.

Krona umira. Ministrstvo je odre- dilo, da mora biti vrednost na denar- nih pismih, poštinih zavojih in poštinih vrečah označena ne več v kronah, am- pak v dinarjih.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 238 1/2—240 1/2, naših kron. Za 100 avstrijskih kron je plačati 10, za 100 nemških mark 198—200, za 100 laških lir 961—970 jugosl. kron, 100 napole- ondorov stane 790 naših kron.

Dopisi.

Pernice nad Muto. V petek, dne 28. oktobra in v nedeljo, dne 30. okt. se obhaja spomin cerkvenih in lanih patronov sv. Simona in Jude. Malik- vafci v Perziji so sv. Simona z žago

prežagali čez sredo; enako se je letos zgodilo njegovi tukajšnji župniji in ob- čini, katerih polovica se nahaja v Ju- goslaviji, polovica pa v Nemški Avs- triji. Evropa je razdeljena v 33 večjih in manjših držav z več ali manj ne- mogočimi, protinaravnimi mejami ter izpodkopanimi gospodarskimi temelji. Svetovni mir je sklenjen, vsekakor je samo na papirju in za kratek čas — kajti mir se ni sklepal v poštenem in medsebojnem sporazumu vseh, kakor smo to pričakovali. In tako se zdi de- lo mirovne konference kakor grmada suhljadi, ki čaka le na iskro, da se vname in zaplapola v novem, divjem, vojnem plesu. Je to čisto drugačen za- vršetek svetovne vojne, kakor smo si ga želeli. Ako Gospod ne zida biše, zastonj se trudijo zidarji. Tudi na- enoletno delovanje razmejivne komi- sije v Mariboru se da označiti tako: Gospodje so imeli visoko plačo, so se imenitno vozili okrog, a na oči črti so ustvarili krivično mejo, enako na goratem ozemlju v višinskem trikotju Pernice, Sobota, Sv. Jernaj. Istotako protinaravno je razdeljen Sv. Lov- renc nad Ivnikom. — Umrli je dne 26. septembra t. l., previden s sv. zakra- menti za t. l. r. Pavel Bažič v sta- rosti 81 let. Služil je Bogu in sv. Si- monu kot organist ter cerkvenik na 40 let. Bil je še organist stare šole. Gospod mu daj večni mir!

Sv. Božen pri Središču. Naša župnija tudi bridko občuti pomanjka- nje zvonov in zato smo sklenili na po- ziv našega č. g. župnika, da bodemo pobirali vinski mošt pri faranih za no- ve zvonove. V vsakem vrhu pobira po eden zaupnik mile darove in ljudstvo da z veseljem, kolikor kateri zamora. Upamo, da bomo spravili letos skupaj za en zvon, če ne za dva. Nekateri samostojni hujskači pa letajo od hiše do hiše in odgovarjajo ljudi, da bi kaj dali za zvonove, toda naše pametno ljudstvo se ne briga za nje. Vsači, ki kaj daruje, se jezi nad temi brozver- ci in zahteva, da ti zvonovi, katere bomo „mi“ kupili, ne bodo smeli zvo- niti tem hujskačem, če kateri umrje, čeravno želimo vsakemu, da bi živel še sto let, da bi ga ljudstvo še bolj spoznalo v njegovem krščanskem de- lovanju. Oni niso proti veri, samo — zvonov in cerkev ne trpijo.

Ponikva ob j. ž. Na veseli svatov- ščini Slomškove sorodnice Anice Mla- kar iz Ponikve in g. Franceta Vengušt iz Vojnika so zbrali svatje za dijasko kuhinjo v Celju 335 K. Iskrena hvala dobrodušnim svatom, novoporočencema pa obilo sreče!

Šmarje pri Jelšah. V soboto 8. t. m. so se duševni voditelji naših Samo- stojnežev v vlaku razgovarjali o dav- kih. Z ozirom na pisavo liberalnih listov, da kmet plača pre malo davkov, so gg. povdarjali, da treba zvišati kmetom davke, ker danes kmetje za jajca več dobijo, kakor plačajo vseh davkov. Do- bri kmečki prijatelji so Samostojneži. Le volimo jih še v bodoče, potem bo- mo še desetkrat več davkov plačevali!

Sv. Peter pod Sv. gorami. Naši samostojneži so ljudje, ki zaslužijo — največje pomilovanje. Njih število je splahnilo kakor sneg ob jakim po- mladanskem solncu. Komaj toliko jih je, da bi zadostovali kot mladiči za kak večji pod. Pa še ti so take volje, da hodijo okoli s povešenimi glavami. Po- nesrečeni šod laži-prenoča z globo- kega jih je potlačil do tal. „Kmetijski list“ sam prizna v dopisu iz St. Petra, petra popolni poraz Ureka v St. Petru, in „častno“ spremstvo ob njegovem od- hodu. Samostojni možičelj z St. Pet- ra bi vsled tega svojo jezico rad ohla- dil nad našim g. kaplanom, kateremu očita žitno bero. Žitna bera je pisana, kakor pri nas pravimo, in je del nje- gove plače. Kdor je dal več, nego mu je predpisano, je dal prostovoljno. Sa- mostojni dopisnik pa najbrž ni dal — nič. Ko jo je Urek v senci bajonetov med špalirjem hvaležnih Sentpetra- nov odkuril iz St. Petra, je mnogote- ri izjavil, da bo letos dal še več pro- stovoljne vinske bere, kakor druga le- ta. Ta grda nevaležnost napram gro- movniku za staro pravdo in bojvni- ku za lastno žepno pravdo in pod- predsedniku beogradske skupščine g. Ureku je naše uboge samostojneže — pretresla do obupa.

„Prihajam sem, da branim pravo in pravico“. (Besede pokrajinskega name- stnika Ivan Hribarja od dne 27. jul. t.l.)